

Vernieuwen of verdwijnen?

Wat hebben verpleeghuizen, woningcorporaties, politieke partijen en platenzaken gemeen? En wat hebben ze te maken met het tijdschrift Bodem? Even rondkijkend op internet leert dat eerdergenoemden allemaal zelf concluderen dat ze moeten vernieuwen, aangezien ze anders verdwijnen.

De eerste vraag is dan natuurlijk of dat verdwijnen altijd erg is. Zo constateren we dat in ons land ongeschoolde arbeid verdwijnt. Is dat erg? Werk dat vroeger door ongeschoolden gedaan kon worden wordt steeds ingewikkelder en de eisen daarmee zwaarder. We zetten in op goede opleidingen waardoor het niet erg is dat ongeschoolde arbeid verdwijnt.

De vraag is of dit ook geldt voor werken in de (water)bodem? Is het ook daar vernieuwen of verdwijnen? En wat is dat eigenlijk, innoveren? Bedenk dat innovatie een containerbegrip is en dat er op dit moment toch echt sprake lijkt van een innovatie hype.

In de brede betekenis is innovatie de invoering van iets nieuws (nieuwe ideeën, goederen, diensten en/of processen).

Restrictiever is de betekenis dat het moet gaan om een technische of industriële vernieuwing. Hierbij wordt de aard van de vernieuwing niet ingeperkt, waardoor ook deze betekenis nog vrij breed is. Deze laatste omschrijving van innovatie omvat dus ook activiteiten die wel nieuw zijn voor een bedrijf maar niet voor de maatschappij als geheel. Als we nu voor het gemak voor innovatie het volgende uitgangspunt hanteren:

Innovatie: vernieuwing die bijdraagt aan een toename van de productiviteit in brede zin.

Deze definitie neemt als uitgangspunt de lage productiviteitsgroei, en rekent tot innovaties alle vernieuwingen die leiden tot productiviteitsverhoging. Productiviteit omvat hierbij zowel de arbeidsproductiviteit (producten per gewerkt uur) als de kapitaalproductiviteit (productie per eenheid geïnvesteerd kapitaal). Ook rekent de bovenstaande definitie tot innovaties wat

nieuw is voor een bedrijf maar niet noodzakelijkerwijs voor de markt. De definitie omvat daarbij zowel technologische als sociale innovaties. De kwaliteit van het geleverde is daarbij onlosmakelijk verbonden met de vernieuwing.

In dit nummer van Bodem ligt het accent op innovatie. U kunt dus als lezer verwachten dat het merendeel van de artikelen over innovatie gaat. Maar is dat niet altijd het geval als je de moeite neemt een artikel te schrijven voor een tijdschrift zoals Bodem? Is het dan niet vreemd een accentnummer te wijden aan innovatie? Of willen we gewoon meedoen met de hype?

Laten we allemaal beoordelen of er een duidelijk verschil is tussen artikelen die binnen het accent innovatie zijn opgenomen en artikelen die buiten dat accent vallen.

De opening van dit nummer is voor Paul van Eijk, Rui de Lima, Jan Roelsma en Lisette van der Berg met een bijdrage over het onderzoek van Wetterskip Fryslân, Hogeschool Van Hall Larenstein en Indymo naar de toepassingsmogelijkheden van onderwaterdrones.

In het tweede artikel leest u een verslag van de startsymposium Kennis- en Innovatieprogramma Bodem en Ondergrond geschreven door Bernadien Tiehatten van het programmateam KIBO.

William Leys geeft in zijn artikel Electrical Resistance Heating een bondig overzicht van dit concept, de voor- en nadelen en de rol van de adviseur.

Vervolgens een bijdrage van Johan Bouma waarin hij pleit voor meer aandacht voor innovaties in bodem- en milieuonderzoek.

In het artikel van Marnix Van den Brande, Harm Bartholomeus en Louis-Philippe Verstraete wordt ingegaan op bodeminventarisatie met gebruik van de meest recente technologie.

SoSEAL is een van deze innovatieve bio-based geo-engineering technieken en richt zich op het verlagen van de waterdoorlatendheid van de bodem. Meer hierover leest u in het artikel van Susanne Laumann en Timo Heimovaara.

In het laatste artikel gaan Marlea Wagelmans, Anneke Roosma en Stephan Euverink in op de vraag of oppervlaktewater een bedreigd object is.

Veel leesplezier!

Tessa Verschoor
Rob van der Meer

In 2017 verschijnen er nog 5 nummers van het tijdschrift. De redactie heeft voor de volgende accenten gekozen:

*Nummer 2: Bodemdaling/STRONG
Nummer 3: Beleid, Kennis en Data
Nummer 4: Toekomst van de landbouw
Nummer 5: Nieuwe businessmodellen
Nummer 6: Volksgezondheid*

U wordt van harte uitgenodigd bijdragen te leveren aan deze accenten of andere bodemonderwerpen. Voor meer informatie en de auteursinstructie kunt u contact opnemen met het redactiesecretariaat (monique.v.d.woude@woltersklower.com)